

Eigen Bijdrage AWBZ en vermogen

Vermogensinkomensbijtelling

Voor de eigen bijdrage AWBZ is per 1 januari 2013 de z.g. vermogensinkomensbijtelling (VIB) ingevoerd. Als het vermogen (zoals spaargeld) meer is dan vrijgesteld wordt de maandelijkse eigen bijdrage extra verhoogd. De eigen bijdrage AWBZ is gebaseerd op het inkomen. Bij vermogen boven de vrijstelling werd (ongeacht de werkelijke opbrengst) per jaar 4% rendement ('box 3') bij het inkomen opgeteld. Die bijtelling is vanaf 2013 verhoogd tot 12%! Daardoor wordt op vermogen boven de vrijstelling fors ingeteerd. De berekening van de eigen bijdrage AWBZ is gebaseerd op de inkomensgegevens van de Belastingdienst. Voor de eigen bijdrage AWBZ over 2014 is door gaans het inkomen en vermogen in 2012 (twee jaar eerder) maatgevend. De specificatie van het vermogen vindt u in de belastingaangifte.

Elke beschikking van het CAK gaat vergezeld van een gespecificeerde berekening van de eigen bijdrage AWBZ. Door veranderde regels ziet de berekening er vanaf 2014 anders uit. Als er sprake is van VIB staat dat in de berekening en blijkt hoeveel de eigen bijdrage AWBZ er hoger door wordt. De vermogensvrijstellingen zijn als volgt: voor 65-plussers met een inkomen van niet meer dan € 14.302 (de AOW voor alleenstaanden plus maximaal € 607 extra inkomen) geldt een vrijstelling van € 49.123 p.p. Voor 65-plussers met een inkomen van niet meer dan € 19.895 (de AOW voor alleenstaanden plus maximaal € 6200 extra inkomen) is de vrijstelling € 35.131. Voor 65-plussers met meer dan € 19.895 inkomen geldt een vrijstelling van € 21.139. Voor personen jonger dan 65 jaar is de vrijstelling vanaf 2014 verhoogd van € 21.139 tot totaal € 31.139.

Daar waar in het verleden door of ten behoeve van de instellingbewoner is gespaard moet hij of zij nu extra voor de AWBZ-zorg betalen. Er zijn een aantal mogelijkheden om iets te doen tegen die hogere eigen bijdrage.

Besteden

Een voor de hand liggende maatregel is het verlagen van het vermogen boven de vrijstelling door geld uit te geven. Meer geld besteden aan vakanties, uitstapjes enz. kan zorgen voor meer ontspanning en bijdragen aan het verhogen van het welzijn van de bewoner. Het belaste vermogen neemt er door af, en daarmee de hoogte van de eigen bijdrage AWBZ.

Grote uitgaven eerder doen

Een andere manier om het vermogen per 1 januari te verlagen is het naar voren halen van voor volgende jaren geplande investeringen (bijv. inventaris).

Belastingaanslagen

Moet u nog een belastingaanslag betalen? Doet u dat dan vóór 1 januari want belastingschulden zijn niet aftrekbaar in box 3. (Een erfbelastingsschuld is wel aftrekbaar.)

Als uit uw belastingaangifte blijkt dat u jaarlijks inkomstenbelasting moet betalen, dan kunt u overwegen die belasting reeds gedurende het jaar te voldoen. Het aanvragen van een voorlopige aanslag en betaling daarvan in het jaar zelf levert een lager vermogen op 1 januari op. Op uw verzoek kan Bureau Kwalitas het aanvragen van die voorlopige aanslag voor u verzorgen.

Rekeningen betalen en vooruitbetalingen

Betaling van ontvangen rekeningen vóór 1 januari resulteert in een lager vermogen op de peildatum. Hebt u bestellingen gedaan die pas na de jaarwisseling geleverd en betaald moeten worden? Misschien kunt u de rekening alvast vóór 1 januari betalen. Mogelijk levert eerdere betaling u ook nog een betalingskorting op. Ook de nota van de ziektekostenverzekering kan, vaak met korting, vooruitbetaald worden. Dat kan ook gelden voor andere verplichtingen.

Groen sparen of beleggen

Vermogen in groene spaarfondsen of groene beleggingen is tot een bedrag van € 56.420 (bedrag 2013, voor fiscale partners geldt het dubbele bedrag) vrijgesteld in box 3. Dat betekent dat u over dit vermogen geen belasting in box 3 betaalt en dat het 'groene' vermogen is vrijgesteld voor de berekening van de eigen bijdrage AWBZ. Let er wel goed op dat u alleen gebruik maakt van groenfondsen die door de Belastingdienst zijn erkend. Een lijst met die fondsen kunt u vinden op de site van de Belastingdienst.

Het is niet uitgesloten dat de waarde van de groenfondsen in de toekomst wel gaat meetellen voor de vermogensinkomensbijtelling maar daar is vooralsnog geen sprake van.

Letselschade-uitkeringen

Bestaat het vermogen uit een letselschade-uitkering of een daarmee vergelijkbare vergoeding die is toegekend vóór 11 oktober 2010 dan is het bedrag van die uitkering vrijgesteld voor de eigen bijdrage AWBZ. Deze vrijstelling geldt tot 2023. Om een beroep te doen op die vrijstelling moet bij het CAK aangetoond worden dat er sprake is van een letselschade-uitkering. Er zullen de nodige bewijsstukken ingediend moeten worden. U kunt Bureau Kwalitas het beroep op die vrijstelling laten verzorgen. Deze vrijstelling geldt met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2013.

Contant geld

Contant geld telt ook mee in box 3. Echter, voor bedragen tot € 512 geldt een vrijstelling. U kunt dus vóór de jaarwisseling een bedrag in contanten opnemen om daarmee het banksaldo per 1 januari te drukken.

Schenken

Door schenken wordt het vermogen kleiner. Als iemand een curator of bewindvoerder heeft is voor een schenking toestemming van de Rechtbank nodig. Die zal niet snel gegeven worden tenzij de schenking in het belang is van de onder curatele of bewind gestelde persoon. Bij een bestaande schenkingstraditie is er een redelijke kans op toestemming van de Rechtbank. Wie geen bewindvoerder of curator heeft en er zelf over kan beslissen kan uiteraard wel schenkingen doen. Bij grote schenkingen kan schenkbelasting verschuldigd zijn.

Giften aan goede doelen

Ook door giften aan goede doelen wordt het vermogen kleiner. Te denken valt aan een jaarlijkse bijdrage aan de kerk of de contributie aan een vereniging waar je bij hoort. Als het gaat om goede doelen die door de Belastingdienst zijn erkend, vormen de giften voor de inkomstenbelasting een aftrekpost. Wel telt het belastingvoordeel voor de eigen bijdrage AWBZ mee als bijdrageplichtig inkomen.

Overbedelingsschuld

Hebben kinderen een niet-opeisbare vordering op de langstlevende ouder vanwege een overbedelingsschuld van die langstlevende ouder dan kan de langstlevende ouder zijn of haar vermogen verlagen door het (deels) aflossen van die overbedelingsschuld. Kinderen kunnen hun vordering niet opeisen maar de ouder mag de schuld wel aflossen. Daardoor wordt de eventuele vermogensinkomensbijtelling voor de langstlevende ouder bij verblijf in een AWBZ-voorziening minder. Als het ontvangende kind in een AWBZ-voorziening verblijft wordt diens vermogensinkomensbijtelling eventueel groter.

Schuldigerkenning uit vrijgevigheid

Ouders kunnen hun kinderen schuldig erkennen uit vrijgevigheid. Daarbij schenken zij een geldbedrag aan de kinderen en lenen dat bedrag meteen weer terug. Op die manier blijven de ouders de beschikking houden over het geld maar wordt wel een lager vermogen bewerkstelligd. Op deze schenking zijn de normale schenkingsvrijstellingen en -tarieven van toepassing. Een dergelijke constructie moet goed worden overwogen en dient ten overstaan van een notaris vastgelegd te worden. Wil dit fiscaal erkend zijn dan moet er jaarlijks ten minste 6% rente berekend worden. Die rente moet ook daadwerkelijk betaald worden. Kinderen moeten de lening aan de ouders voor box 3 als vordering meetellen.

Legitieme portie

Door de ontvangst van een erfenis wordt het vermogen van een instellingbewoner hoger met als mogelijk gevolg een hogere vermogensinkomensbijtelling. De ouders kunnen bij testament bepalen dat de bewoner alleen de legitieme portie erft zodat het erfdeel de helft kleiner wordt en het vermogen minder oploopt. Een notaris kan u daar verder over informeren. Als een instellingsbewoner erfgenaam is van een broer, zuster of een verdere verwant kan die de instellingsbewoner bij testament desgewenst onterven. Onterven door de ouders ligt niet voor de hand omdat het kind in alle gevallen recht heeft op de legitieme portie. Soms adviseert een notaris om in het testament een speciale constructie op te nemen, maar het risico is groot dat een dergelijke constructie (zoals een 'afgezonderd particulier vermogen') achteraf geen stand houdt.

Kosten doorberekenen aan de instellingbewoner

Het vermogen van een bewoner loopt soms op omdat hij of zij weinig kosten draagt. Vaak voelen ouders en andere naastbetrokkenen zich moreel verplicht om bepaalde kosten voor hun rekening te nemen. Overweeg de bewoner zelf de kosten te laten betalen; dit drukt zijn of haar vermogen. Zie voor meer gedetailleerde informatie ons infoblad 'Het doorberekenen van kosten door naastbetrokkenen'.

Vergoeding voor de bewindvoerder of curator

Bewindvoerders en curatoren verrichten hun taak vaak zonder daarvoor een vergoeding voor de gemaakte kosten te ontvangen. Het ligt voor de hand dat de bewoner de gemaakte kosten (eventueel met terugwerkende kracht) vergoedt. Los daarvan kan de bewindvoerder of curator een beloning voor zijn werkzaamheden vragen. Zie voor nadere informatie ons infoblad 'Vergoeding voor de bewindvoerder, mentor en curator'. Daarin leest u ook of hiervoor toestemming van de Rechtbank nodig is.

Aflossen (kleine) schulden

Schulden zijn negatieve inkomensbestanddelen en verlagen het box 3-vermogen (m.u.v. de hypothecaire schuld t.b.v. de eigen woning). Er geldt echter een niet-aftrekbaar

bedrag aan schulden, de zgn. schuldendrempel. Per persoon bedraagt die € 2900. Om dat niet-aftrekbaar deel 'uit te schakelen' kan het raadzaam zijn die schulden af te lossen.

Koopsom uitvaartverzekering

De waarde van een uitvaartverzekering telt niet mee als vermogen als de (totale) waarde van die polis (of meerdere polissen) niet hoger is dan € 6859 (bedrag 2013). Hetzelfde geldt voor een geblokkeerde spaarrekening waarop een bedrag ten behoeve van de uitvaart is gestort. Voor deze verzekering c.q. bankrekening kan sprake zijn van periodieke premiebetaling of inleg. Echter, door betaling van een bedrag ineens (de zgn. koopsom voor de hele polis of voor de resterende premiejaren) wordt het box 3-vermogen met het betaalde bedrag verminderd. Via Bureau Kwalitas kunt u bij een assurantietussenpersoon de meest gunstige oplossing laten uitzoeken.

Het effect van vermogendrukkende maatregelen

Alle maatregelen die u dit jaar neemt om het vermogen te beperken hebben pas voor de aangifte inkomstenbelasting van het komende jaar gevolgen, immers 1 januari is het peilmoment voor de waardebepaling in box 3. Voor de eigen bijdrage AWBZ hebben de maatregelen pas 2 jaar later effect. Standaard wordt de eigen bijdrage berekend op basis van het inkomen en vermogen van twee jaar eerder. Dit geldt niet voor bewoners die voor het eerst inkomen genieten. In dat geval geldt het inkomen en vermogen van het eerste verdienjaar als basis voor de berekening en voor de berekening van het tweede verdienjaar geldt het inkomen en vermogen van het tweede verdienjaar. Met ingang van het derde verdienjaar begint de standaardregeling waarbij dus gekeken wordt naar het inkomen en vermogen van twee jaar terug.

Peiljaarverlegging

Betaalt u de hoge eigen bijdrage AWBZ en is uw huidige inkomen en/of vermogen significant lager dan twee jaar terug dan is er wellicht de mogelijkheid uw eigen bijdrage AWBZ te laten baseren op de gegevens van het lopende jaar i.p.v. op die van twee jaar eerder. Komt uw maandelijks te besteden inkomen, na verrekening van de zorgtoeslag, de premie zorgverzekering en de eigen bijdrage AWBZ, onder de zak- en kleedgeldgrens dan is een beroep op peiljaarverlegging mogelijk. Voor 2013 zijn die grenzen € 293,25 (alleenstaanden) en € 456,08 (gehuwden).

Betaalt u de lage eigen bijdrage AWBZ en verwacht u dat uw inkomen in het huidige jaar € 1.816 lager uitkomt dan in het peiljaar dan kunt u een verzoek tot peiljaarverlegging indienen.

Bureau Kwalitas kan voor u berekenen of een verzoek tot peiljaarverlegging haalbaar is en het betreffende verzoek voor u indienen. Een verzoek om peiljaarverlegging kan worden ingediend tot 1 april van het volgende jaar.

De regelgeving qua inkomstenbelasting en eigen bijdrage AWBZ is voortdurend in beweging. Kies dan ook niet voor vastlegging van het vermogen voor een groot aantal jaren zodat u op wijzigingen in regelgeving kunt inspelen.

Als het vermogen meer dan € 80.000 groter is dan vrijgesteld in box 3 vervalt het recht op zorgtoeslag. De in dit infoblad vermelde mogelijkheden kunnen ook in dat verband van belang zijn.